

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Kerekes Aladár*

Cím: *Hogy nyaralunk az idén*

Forrás: *A Nap*

Bp.

1919. 3. 16

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

796:613.7

Hely

Idő

"1919"

Személy

Hogy nyaralunk az idén

Groteszk dolog most márciusban föltött szobában a nyaralásról írni riportot. És hogy teljes legyen a keserű humor: Erdély vadregényes bércei, völgyei a rumunok kezén vannak, az isteni Tátra, az egész felvidék, hol egymást éri a magyar pénzen, magyar munkával kulturhelylyé varázsolt nyaralótelep és gyógyfürdő, cseh iga alatt nyög, a Quarneróra pedig a legelszántabb emberek mernek gondolni. Csak a Balaton szabad, a magyar tenger az, mely némi megnyugvással szolgál és reményt nyújt arra, hogy a városi lakos elernyedj idegeit a nyár alatt rendbehozza.

A riportter menész szándékát azonban menti az, hogy az előrelátó zsurménik és az anyagiakban dúslakodó konjunktúrávezérek már most gondoskodnak nyári Tuszkulánuráról. Jómódu, gondtalan társaságban öltöttem a minap egy estét. Nem volt ott szó ellenforradalomról, párisi vagy berni konferenciáról, a világesemények csak annyiban izgatták a jelenvöltek, hogy nyárra kitakarodnak-e a csehek a *Felvidékről*, az oláhok *Erdélyből*, lehet-e majd ezeken a helyeken nyaralni, mi van most

a magyar Davosban, virít-e a téli sport Ófüreden, Lomnicon.

Értesüléseink nagyon szomorúak. Az idei télen befellegzett a ródlinak, a skinek, a tobogánnak és csak a szanatóriumok vannak nyitva. A tátrai és a lomnici hotelek zárva. Ófüreden a Tatra-szanatórium, Ujjfüreden a Sonntags-szanatórium, Széplakon a Guhr-szanatórium várja a roncsolt tüdejű betegeket, de azok nem sielnek. *Tátrabázán* a dr. Müller-féle szanatórium április közepén megnyílik. Csak katonai engedéllyel lehet utazni, ennek a megszerzése pedig körülményesebb, mint háború alatt egy katonai fölmentés kisürgetése. Ezeket az üdülőhelyeket most csak azok a magyarok lakják, kiket a megszállás ott talált. A lomnici Palace Hotel különben számításba sem jöhet most, mert a kincstár még a megszállás előtt elhozatta a butorokat.

Guhr Mihály dr. megegyezett a cseh-szlovák követtel, hogy orvosi bizonyítvány felmutatása mellett az utazásra szóló rendőri igazolványt láttamozza a követség. Ez az eljárás a Tátrába való

utazást zavartalaná teszi. A Tátrába utazó betegek érdekében ahhoz is hozzájárult a közlekedési miniszter, hogy a betegek a budapesti fejadagoknak megfelelő cukrot, lisztet és zsírt is vihessenek magukkal. Már teljesen kész volt a megegyezés, mikor *Berthelot* tábornok ismert utazási tilalma megjelent és mindent felborított. Megsughatjuk azonban az érdekelteknek, hogy a cseh-szlovákok *igazolt esetben mégis megengedik az utazást*.

A csehek, élükön dr. Ruman János szepesi zsupánnal, élénken foglalkoznak a tátrai fürdők nyári szezonjával. Cseh bizottságok jártak már a helyszínén tanulmányozás végett és Prágában külön értekezletet tartottak. Azzal is foglalkoznak a csehek, hogy a kiürített lomnici állami szállót bebutorozzák és *nyárra újból lakhatóvá teszik*. A tátrai villamos január 14. óta részben a szénhiány, részben a katonai megszállás miatt nem közlekedik. A napokban kaptak öt raggon szemet, amelyből kettőt átengedtek a kassa—oderbergi vasutnak. hármat pedig a villamos vasút áramfejlesztő-telepe számára biztosítottak. Most már vígan száguldanak a nagy sárga kocsi Poprád és Ófüred, Lomnic és

Csorbató között. Posta, távirtda, vasút nincs s az a kis értesítés is, ami Budapestre érkezik, csak a *demarkációs vonalon átszökött futár útján* jut az idegenforgalmi vállalat tudomására. Ilyen szomorú képet mutatott a Tatra télen. A nyár sem kecsegtet sok jóval.

A *külföldi nyaralásról* le kell mondanunk. Két-három minisztérium és még négy-öt egyéb közbcső hatóság retor-táján megy keresztül az utazási kérelem. Mig kézhez kapja a külföldre kívánczó, ugy Jeromlik az egészsége, hogy a nyaralás már alig tudja helyreállítani. Erről tehát ne is essék szó annál, kinek nincsenek acéltól az idegei. *Budai nyaralásra* gondol tehát a pesti ember. Igen ám, de a kényelmes budai nyaralók tulajdonosainak, kiknek Pesten is van lakásuk, a lakáshivatal már fűrgén közbesíti a *rekviráló végzést*. Mondhatjuk, hogy csak pár nap kérdése és a télen lakatlan villák rekquirálva vannak ugy a budai, mint a pesti oldalon. Tehát a budai nyaralás is csak ábránd marad.

A *tátrai fürdők helyzete* bizonytalan. Minden a párisi konferenciától függ. Ha ez javunkra kedvezően dönt, akkor újra felvehetjük a multat: a tátrai fenyesek magyar szótól lesznek hangosak.

A *tengermentők* sorsa is kétséges. Egy bizonyos: nem marad magyar, sem osztrák, hanem vagy jugoszláv, vagy olasz lesz. Pedig az abbáziai és cirkvenicai villákban rengeleg magyar pénz fekszik. Az Agrárbanknak és a Jézálogbanknak igen sok villája van e helyeken. Ezek az intézetek azonban nem bíznak a jövőben és a Jézálogbank egyik titkára, dr. *Fuchs Béla* Rómába utazott az abbáziai épületek eladása végett. Nem tudjuk, sikerült-e az eladás, de az bizonyos, hogy a magyar ember szívesebben megy a megértő olaszhoz, mint a türelmetlen jugoszlávhoz. Az erdélyi fürdők és nyaralók nem számítanak a mai helyzetben. Ott legalább ma még a vérengző, vadállatiás oláh az ur.

Tájékozás céljából ideiktatjuk egy pár olyan ismertebb fürdő nevét, mely nincsen megszállva. Szabadok az összes balatoni telepek, a Dunántulón még *Balf*, *Tarcsa*, Erdély nyugati szélén, a Nagyvárad melletti *Püspök*, és *Félicsfürdő*, Ruzska-Krajuában *Gyertyánliget*, *Szobráncz*, *Szolva*, a nagy Alföldön a *Kanyári sóstó*, az Óróháza melletti *Gyópáros*, ezenkívül Miskolcz melletti *Gyópáros*, ezenkívül Gömörben *Csíz* és Hévesben *Párad*.

Látható: nem nagy a változottság, és a választás lehetősége. És n

leljen meg majd senkit az, ha diadémós dának és jól szituált urak a nyáron gyakran emlegetik boldogult báró Podmaniczky Frigyes mondását: a világ legideálisabb nyaralóhelye Buapest. No igen, mert itthon rekedtek.

Kerekes Aladár